

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud: E.Bolocan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Anton, A.Bostan, V.Cotorobai)

Î N C H E I E R E

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Tatiane Lisagor și lui Andrian Popa cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 august 2019, OCN „DTD-Vest” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Lisagor și lui Andrian Popa cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de 31 483 de lei cu titlu de datorie contractuală și alte plăți aferente, precum și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 944,50 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că conform contractului de împrumut nr. 28 din 10 ianuarie 2018, OCN „DTD-Vest” SRL a acordat Tatiane Lisagor un împrumut în mărime de 16 570 de lei, care s-a obligat să restituie aceeași sumă de bani (suma împrumutată) plus o dobândă aferentă sumei împrumutului, în mărime de 0,5 % pe zi din suma împrumutului, ce constituie suma de 2 485,50 de lei, iar în total Tatiana Lisagor la data de 10 februarie 2018 urma să restituie suma de 19 055 de lei.

Concomitent, în baza aceluiași contract de împrumut, Andrian Popa s-a obligat să răspundă solidar cu debitorul Lisagor Tatiana, față de creditorul OCN „DTD-Vest” SRL pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de împrumut nr. 28 din 10 ianuarie 2018, în cazul în care debitorul nu-și va onora aceste obligații.

Reclamanta a susținut că Tatiana Lisagor nu și-a onorat obligațiile, fapt prin care încalcă condițiile Contractului de împrumut nr. 28 din 10 ianuarie 2018 și anume pct. 2.1. care prevede că împrumutul se acordă pe un termen de 30 zile conform Graficului de rambursare.

Conform pct. 2.8.1 din contractul de împrumut, la ignorarea prezentării pentru achitarea împrumutului în termenii indicați în contractual de împrumut, dobânda în

mărime de 0,5 % zilnic urmează să fie calculate până la achitarea integral a împrumutului.

A declarat că pentru perioada de întârziere de 180 zile, debitorul urmează să achite o dobândă de întârziere în mărime de 14 913,00 lei.

Astfel, conform calculului datoriei la situația din 20 iunie 2019, datoria debitorului față de OCN „DTD-Vest” SRL constituia suma de 31 483,00 de lei.

Conform pct. 2.4.2. din contract, garantul Andrian Popa poartă răspundere egală cu împrumutatul de administrarea și achitarea totală a contractului și contractelor reîncheiate, restituie împrumutul, dobânda, penalitatea în caz de incapacitate ori dispariție a împrumutatului.

Totodată, reclamanta a susținut că în scopul soluționării amiabile a litigiului în adresa debitorului și a garantului au fost expediate cereri de soluționare prealabilă, prin care acestora le-au fost comunicate pretențiile OCN „DTD-Vest” SRL și posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, cereri care au rămas fără răspuns și examinare.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 03 ianuarie 2020, OCN „DTD-Vest” SRL a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de OCN „DTD-Vest” SRL și s-a menținut hotărârea din 10 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform dispoziției de plată nr. 82 din 29 ianuarie 2018 (f.d. 8), rezultă că OCN „DTD-Vest” SRL a eliberat suma de 5 000 de lei cu titlu de împrumut pe numele lui Apostoliuc Stanislav, circumstanțe de fapt care confirmă că înscrisul respectiv nu este pertinent și concludent în speță. În acest sens, reclamantul nu a prezentat instanței alte probe care ar confirma că, după îndeplinirea cererii de împrumut și semnarea contractului, prin metoda transferului bancar sau eliberării din casierie a mijloacelor bănești, reclamanta a acordat Tatianei Lisagor suma de 16 570 de lei, graficul de rambursare a împrumutului nefiind pertinent, ori, având în vedere faptul că în temeiul pct. 2.5.1 și 2.5.2 din contractul încheiat de către părți, ziua acordării împrumutului se consideră ziua efectuării transferului bancar și respectiv, ziua eliberării banilor din casierie.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond a constatat că contrar prevederilor art. 166 alin. (1) și (2) lit. e) Cod de procedură civilă și art. 167 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, reclamanta a omis să prezinte instanței documentele care certifică circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile față de pârâți.

În acest context, având în vedere obiectul juridic al acțiunii civile și valoarea acesteia, luând în considerație natura juridică a pretențiilor reclamantului, materialele cauzei civile, neajunsurile stabilite supra, din care rezultă circumstanțe care pot fi elucidate doar în ședința de judecată cu participarea părților, judecătorul a constatat că sunt motive întemeiate de a considera că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă și respectiv, a considerat întemeiat a dispune examinarea cauzei în ordine generală cu stabilirea ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru 10 decembrie 2019.

Astfel, în termenul stabilit de instanță OCN „DTD-Vest” SRL nu a prezentat instanței documentele care certifică circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile față de Tatiana Lisagor și Andrian Popa în termenul stabilit.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că OCN „DTD-Vest” SRL nu a indicat nici o obiecție, ori, analizând obiectiv cererea de acordare a împrumutului, contractul de împrumut și graficul de rambursare a împrumutului, se constată că deși OCN „DTD-Vest” SRL a indicat în contract datele cu caracter personal în privința persoanei fizice, Andrian Popa, la capitolul garant, atât cererea de acordare a împrumutului, contractul de împrumut nr. 28 din 10 ianuarie 2018 cât și graficul de rambursare este semnat „Lisagor” și în dreptul numelui solicitantului Lisagor Tatiana și în dreptul numelui garantului Andrian Popa (f.d. 4-7).

În temeiul art. 199 alin. (1) și (2) din Codul civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat

Instanța de apel a concluzionat că Andrian Popa nu și-a manifestat consimțământul la încheierea contractului în partea în care se invocă că ar fi acționat în calitate de fidejutor prin semnarea contractului respectiv, astfel, clauza de fidejusiune inclusă în contractul de împrumut nr. 28 din 10 ianuarie 2018 nu corespunde condițiilor de valabilitate a actului juridic cu privire la consimțământ și forma actului juridic, și respectiv, este lovită de nulitate absolută. Or, contractul de fidejusiune, pentru a fi valabil, trebuie încheiat în scris.

La 21 august 2020, OCN „DTD-Vest” SRL a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-a indicat că instanța de apel a ignorat prevederile art. 119/1 alin. (2) Cod de procedură civilă, art. 6 CEDO.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 iulie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 5 august 2020 (f.d. 95), astfel recursul declarat la 21 august 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 18 septembrie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2ra-1481/2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 107), care a fost recepționată de intimați la 23 septembrie 2020

(f.d. 108-109), or, până la examinarea admisibilității recursului nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „DTD-Vest” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „DTD-Vest” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de OCN „DTD-Vest” SRL, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „DTD-Vest” Societate cu Răspundere Limitată, împotriva deciziei din 2 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat